

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **N. S.**, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem, se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2018, č. j. OAM-1/ZA-ZA11-P16-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2019, č. j. 1 Az 37/2018 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 6. 2018, č. j. OAM-1/ZA-ZA11-P16-2018, neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 7. 5. 2019, č. j. 1 Az 37/2018 - 39, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Podle soudu žalobkyně uvedla, že má obavy z útoků ze strany vojáků na osamělé ženy, až v žalobním řízení, přičemž nijak nevysvětlila, proč své obavy nesdělila již žalovanému. Ve vztahu k obavám z návratu do Doněcké oblasti soud uvedl, že žalobkyně může využít vnitřní přesídlení, na což ostatně upozornil i žalovaný. Soud doplnil, že žalobkyně podstupovala léčbu svých onemocnění již v Doněcké oblasti, přičemž lze předpokládat, že v západní části země původu žalobkyně bude standard lékařské péče přinejmenším srovnatelný. Soud dále konstatoval, že žalovaný dostatečně vysvětlil, proč žalobkyni neudělil humanitární azyl či doplňkovou ochranu s tím, že sám důvod pro jejich udělení neshledal. Soud uzavřel, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, vycházel z relevantních podkladů a své závěry náležitě odůvodnil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti uvedenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost. V ní namítla, že soud ani žalovaný dostatečně neposoudili možnost udělení doplňkové ochrany, ačkoliv stěžovatelka opakovaně upozorňovala na trvající ozbrojený konflikt na Ukrajině. Stěžovatelka namítla, že splňuje předpoklady pro udělení humanitárního azylu, neboť je pro ni s ohledem na zdravotní stav a věk vnitřní přesídlení prakticky nemožné. Doplnila, že návrat na Ukrajinu by jí způsobil vážnou újmu, čímž se žalovaný dostatečně nezabýval.

Stěžovatelka dále zdůraznila, že rozhodování žalovaného není konzistentní, jelikož jejímu synovi, který pochází ze stejné oblasti Ukrajiny, dříve mezinárodní ochranu udělil, avšak stěžovatelku jako osamělou ženu odkázal na vnitřní přesídlení. Uzavřela, že soud se dostatečně nezabýval jejími námitkami a své rozhodnutí náležitě neodůvodnil, protože pouze odkázal na závěry žalovaného. Nejvyššímu správnímu soudu proto stěžovatelka navrhl, aby napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí s tím, že se dostatečně zabýval možností udělení všech forem mezinárodní ochrany. Současně uvedl, že v současné době došlo ke stabilizaci bezpečnostní situace na Ukrajině, přičemž ozbrojený konflikt se omezuje pouze na tzv. linii dotyku, kterou však stěžovatelka bez obtíží překročila. Stěžovatelka je podle žalovaného dospělou a práceschopnou osobou, které ve vnitřním přesídlení nebrání žádná objektivní překážka, a to ani zdravotní stav. Nejvyššímu správnímu soudu proto žalovaný navrhl, aby kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, kasační stížnost přesahuje vlastní zájmy stěžovatele v následujících typových případech:

- kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu;
- kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně;
- kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně;
- kasační stížnost je dále přijatelná, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení se v konkrétním případě může jednat tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; popřípadě krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal, že by se Městský soud v Praze dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky, nebo že by se při rozhodování věci jakkoliv odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, a založil tak důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[7] Nejvyšší správní soud ve vztahu ke konfliktu na Ukrajině již dříve v usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 70, konstatoval „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy.

pokračování

Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Zdejší soud dále v rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, uvedl že „*v případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.*“ Stěžovatelka nijak neprokázala, že by jí hrozilo jakékoliv riziko spojené s konfliktem ve východní části Ukrajiny. Kritickou oblast, tzv. linii dotyku, několikrát bez obtíží překročila, aniž by utrpěla jakkoliv újmu spojenou s probíhajícím konfliktem. Nejvyšší správní soud v dané souvislosti v usnesení ze dne 1. 3. 2012, č. j. 2 Azs 29/2011 - 70, konstatoval, že „*lokální problémy jsou řešitelné vnitřním přesídlením. Koncept vnitřní ochrany je jen vyjádřením zásady subsidiarity mezinárodní ochrany.*“ Podle Nejvyššího správního soudu stěžovatelka nepředestřela žádné důvody bránící jejímu vnitřnímu přesídlení, a proto je namístě, aby řešila svou situaci právě prostřednictvím vnitřního přesídlení. Stěžovatelka je nadto práceschopnou osobou a ukrajinská legislativa jí umožňuje pro případ vnitřního přesídlení žádat o finanční podporu. Na Ukrajině se navíc nachází její syn a dcera, která již nyní stěžovatelce finančně vypomáhá, a stěžovatelka tudíž nezůstane na Ukrajině zcela bez pomoci.

[8] K otázce zhodnocení zdravotního stavu stěžovatelky žalovaným Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatelka trpí onemocněními, která vyžadují pravidelnou léčbu, nicméně adekvátní péči jí poskytovaly i zdravotnická zařízení v Doněcké oblasti, ačkoliv s určitými obtížemi způsobenými probíhajícím ozbrojeným konfliktem. Lze proto předpokládat, že lékařská péče poskytovaná v oblastech, kde neprobíhá ozbrojený konflikt, bude přinejmenším na srovnatelné úrovni jako v Doněcké oblasti, a tudíž na úrovni postačujícím k léčení nemocí stěžovatelky. Ostatně Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 - 68, a v rozsudku ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69, uvedl, že nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže založit důvod pro udělení azylu. Jelikož žádné jiné okolnosti v případě stěžovatelky dány nejsou, není tato její námitka důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že v případě rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu jejího syna vycházel žalovaný z odlišných skutkových okolností případu. Jejím synovi totiž v roce 2015, kdy mu žalovaný udělil mezinárodní ochranu, skutečně hrozila újma spojená s ozbrojeným konfliktem v Doněcké oblasti. Tím se daný případ odlišuje od případu stěžovatelky, které, jak bylo uvedeno výše, nebezpečí v souvislosti s ozbrojeným konfliktem ve východní části Ukrajiny nehrozí.

[10] Nejvyšší správní soud konstatuje, že si žalovaný v nyní posuzovaném případě plně v souladu s požadavky uvedenými v rozsudku ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71, opatřil relevantní podklady o bezpečnostní situaci na Ukrajině, provedl pohovor a vycházel i z předložených lékařských zpráv.

[11] Nejvyšší správní soud dále uvádí, že již v rozsudku ze dne 14. 11. 2013, č. j. 5 Azs 14/2012 - 30, konstatoval, že „*posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu. Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“ Lze jen doplnit, že v nyní posuzovaném případě se žalovaný všemi relevantními okolnostmi případu dostatečně zabýval, přičemž své úvahy v potřebném rozsahu promítl i do odůvodnění svého rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] S ohledem na uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a Městský soud v Praze se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchyluje. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu